

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomantky:	Julie Vaculínová
Téma práce:	Komparace civilního dovolání v české a německé právní úpravě
Rozsah práce:	72 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	19. 6. 2023 (dle SIS)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka si zvolila téma dovolání v civilních věcech, jehož úpravu srovnává s úpravou v SRN. S ohledem na diskutovanou potřebu rekodifikace civilního procesu v ČR se jedná o téma významné a navýsost aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je velice náročné jak z hlediska znalosti procesní problematiky, tak i z pohledu jazykových schopností. Je třeba ocenit, že diplomantka k tématu prostudovala velké množství literatury a judikatury, a to nejen české, ale i německé. Práce z tohoto pohledu překračuje požadavky kladené na diplomové práce.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do celkem devíti kapitol (včetně číslovaného úvodu a závěru práce). Po formální stránce nemám k práci výhrad. Práce je vhodně strukturována.

4. Vyjádření k práci

Diplomantka si vybrala ke zpracování velmi obtížné procesní téma, přičemž cílem práce vedle zhodnocení platné úpravy dovolání v České republice byla rovněž možná inspirace německou úpravou pro účely rekodifikace procesních předpisů u nás. Výsledky, k nimž autorka dospěla, lze považovat za objektivní, vyvážené a přesvědčivě argumentované.

Za zcela zásadní považuje vedoucí práce závěr autorky, podle kterého by dovolání mělo být *de lege ferenda* upraveno jako řádný opravný prostředek (s. 69). Mezi hlavními argumenty na podporu tohoto závěru uvádí autorka snížení rizika vzniku zbytečných nákladů v exekčním řízení, jakož i v možném řízení o vrácení plnění poskytnutého na základě později zrušeného pravomocného rozsudku. Je jen škoda, že diplomantka v tomto směru nerozvedla, jaké další problémy naše současná úprava dovolání účastníkům přináší (např. v souvislosti s nálezem sp. zn. Pl. ÚS 40/18).

Určité pochybnosti naproti tomu budí závěr autorky, že řádná povaha dovolání může v praxi vést k prodloužení celkové délky řízení. Tento názor nezohledňuje, že podle současné úpravy lze dovoláním přípustně napadnout rovněž rozhodnutí procesní povahy vydávaná v průběhu řízení. Taková řízení o otázkách procesní povahy (místní příslušnost soudu, procesní nástupnictví, vedlejší účastenství, apod.), kterým se dovolací soud věnuje ještě před samotným vydáním meritorního rozhodnutí, v současnosti významně prodlužují celkovou délku řízení přesto, že je dovolání upraveno jako mimořádný opravný prostředek.

Podle názoru vedoucího práce je tedy otázka délky řízení závislá na úpravě přípustnosti opravného prostředku, nikoliv jeho povahy jako řádného či mimořádného.

Ztotožnit se naopak lze s názorem autorky, že předvídatelnosti řízení před dovolacím soudem by – po vzoru německé úpravy – prospělo, jestliže by o přípustnosti dovolání rozhodovaly samy odvolací soudy. S tím souvisí i trefná kritika autorky ve vztahu k dikreci dovolacího soudu při posuzování přípustnosti dovolání podle naší současné úpravy (s. 70).

Složitá je autorkou řešená otázka vázanosti dovolacího soudu důvody dovolání. Podle názoru vedoucího práce se zde střetávají dvě zásady civilního řízení – jednak zásada dispoziční, jednak princip *iura novit curia*. Podle první ze zásad by měla mít strana řízení právo určit, o jaké právní otázce bude dovolací soud rozhodovat. Podle druhého principu měl být dovolací soud oprávněn posoudit po právní stránce napadené rozhodnutí v celé jeho šíři. Které ze zásad by měla být dána přednost, tak je zřejmě třeba rozhodnout z hlediska účelu dovolání. Při preferenci sjednocovací role dovolacího soudu z toho ovšem vychází, že by neměl být dovolacím důvodem vázán.

Bezesporu nesprávný je názor současné praxe, že vedlejší účastník není k podání dovolání oprávněn. Diplomantka správně poukazuje na to, že takový závěr nelze ze současné úpravy dovodit (s. 71).

Pozornost si jistě zaslouží i návrh autorky, aby v budoucnu došlo k rozdělení lhůty k podání dovolání na vlastní (kratší) dovolací lhůtu a na (delší) lhůtu k jeho odůvodnění. Výhoda takové úpravy je zřejmá na první pohled: rozhodne-li se strana nepodat dovolání, nabude rozhodnutí odvolacího soudu dříve právní moci.

Racionálnost nelze upřít ani návrhu diplomantky, aby bylo do budoucna zavedeno povinné zastoupení advokátem pro obě strany dovolacího řízení. Tato problematika úzce souvisí s otázkou – rovněž v práci řešenou – zda a v jakých případech nařizovat v řízení před dovolacím soudem jednání.

Vedoucí práce však postrádá názor diplomantky k účelu dovolání jako opravného prostředku. Tuto otázku autorka výslovně neřeší ve vztahu k české, ani k německé úpravě.

Přes uvedenou výtku považuje vedoucí práce předkládané dílo za velmi zdařilé, jež jednoznačně obohacuje současný procesualistický diskurs v České republice.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Práce bezesbýtku naplňuje stanovené cíle.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Vedoucí práce nemá žádné poznatky, jež by odůvodňovaly závěr, že by práce byla plagiátem.
Logická stavba práce	Ano.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Příkladná. Citace jsou prováděny přesně. Autorka ve velké míře využila německou judikaturu literaturu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Výborná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce je vhodně upravena.

Jazyková a stylistická úroveň	Velmi dobrá.
-------------------------------	--------------

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě

Diplomantka by se měla při obhajobě vyjádřit k otázce účelu dovolání jako opravného prostředku v české a německé úpravě. Jinak řečeno – jde v případě dovolání o **ochranu individuálních práv** stran řízení, nebo je spíše sledován **veřejný zájem na sjednocování judikatury**?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Předběžně navrhuji „ výborně “, s přihlédnutím k průběhu obhajoby.

V Praze dne 1. září 2023

JUDr. Bohumil Dvořák, Ph.D.
vedoucí diplomové práce